

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

MPI De Oase

Gent, Oost-Vlaanderen

2023K44

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	4
1.3 Gemotiveerd advies	6
1.4 Conclusie	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de afkoppeling van de school MPI de Oase in Gent, provincie Oost-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 20.456 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt 3970 m².

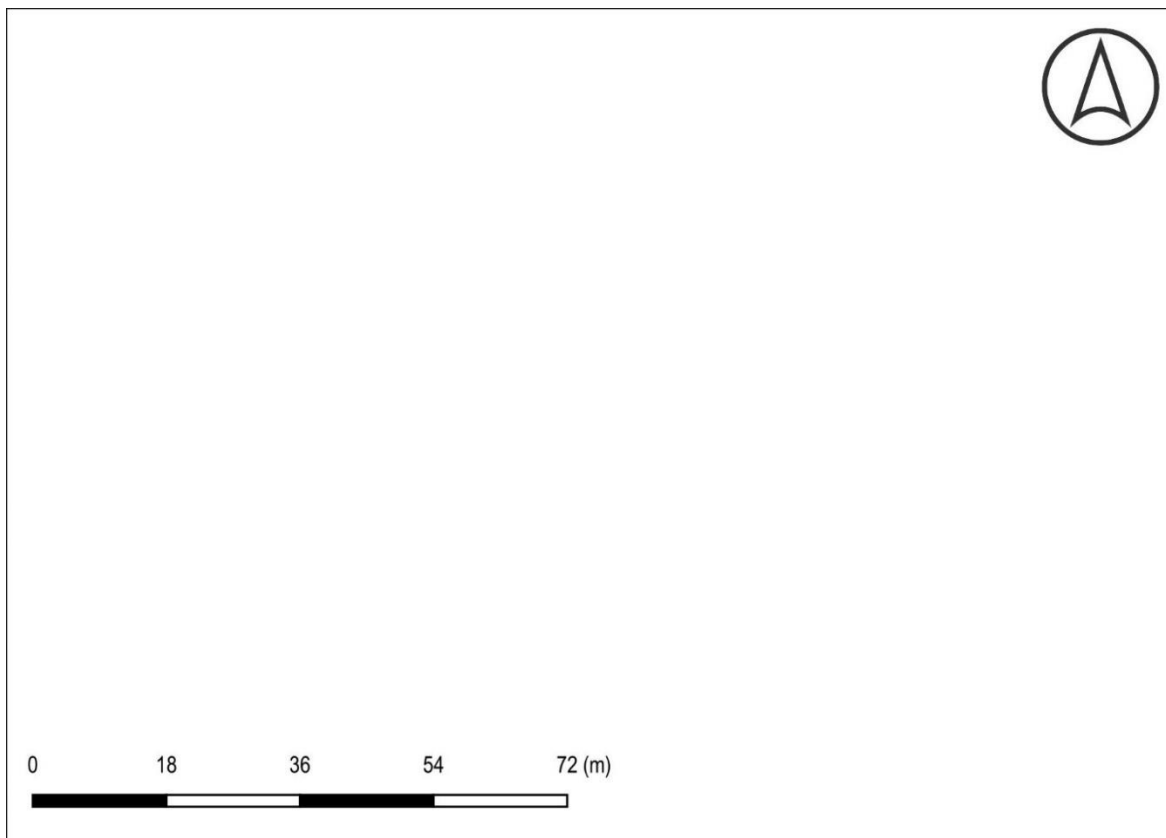
Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone grotendeels bestemd als gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut en deels bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie en aansluitend landschappelijk bodemonderzoek op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2023K44	
ERKENNINGNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 103073	Y ₁ : 190928
	X ₂ : 103705	Y ₂ : 191380
KADASTER	Gent Afdeling 9, Sectie 1, nummers 461M, 461F, 461E, 431E	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant infrastructuurwerken rondom de campus van Medisch Pedagogisch Instituut 'De Oase' aan de Voskenslaan 362 te Gent. De geplande werken omvatten het aanleggen van een gescheiden rioleringsstelsel, de realisatie van een pompstation, het steken van nieuwe putten, het graven van een buffergracht, het opwerpen van een berm en het uiteindelijke herstel van de opengebroken verharding. Het plangebied heeft een totale oppervlakte van ca. 2,05 ha. De geplande werken beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 3970 m².

Landschappelijk gezien bevindt Gent zich op de rand van de Zandstreek binnen de Vlaamse Vallei en het Scheldebekken. Het plangebied bevindt zich ten zuidwesten van het historische centrum van Gent. Direct ten westen loopt de Ringvaart om Gent. Verder noordwaarts stroomt de Leie, verder zuidwaarts de Leebeek. Het terrein situeert zich op de flank van een oostelijk gelegen dekzandrug die afhelt richting het oude alluvium waarin de (G)Rietgracht is uitgegraven. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profiel weer dat bestaat uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviaatiele afzettingen van het Weichseliaan. De bodemkaart geeft een profielloze natte, lemige zandbodem weer waar het Tertiair kan dagzomen. Mits degelijke ontwatering zijn deze gronden geschikt voor akkerbouw. De locatie, in het overgangsgebied tussen de dekzandrug in het oosten en de beekvallei in het westen was ongetwijfeld aantrekkelijk voor groepen jager-verzamelaars.

Op de cartografische bronnen is te zien dat het terrein gelegen is in buitengebied van de stad. Op de Ferrariskaart is het merendeel van het terrein in gebruik als akkerland. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is geen bebouwing weergegeven. Op basis van het cartografische materiaal kan gesteld worden dat de omgeving ten westen is ingekleurd als meersgebied. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is weinig verandering op te merken inzake het landgebruik. Op het oudste luchtbeeld is het huidige schoolgebouw nog niet te zien. In het zuiden van het terrein bevindt zich een loods. Op het beeld van 2000-2003 is het huidige schoolgebouw te zien. Op de opname van 2017 is te zien dat de bebouwing in het zuiden wordt gesloopt.

In de ruime omgeving zijn archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Er is een duidelijke cluster vindplaatsen te herkennen op het kaartblad van de CAI aan de overzijde van de Ringvaart. Dit betreft de grote multiperiodesite gekend als 'Flanders Expo' of 'The Loop'. Dit betreft een iets hoger gelegen terrein. Bij meerdere prospectie en opgravingscampagnes werd hier een omvangrijk nederzettingsterrein in kaart gebracht waarbij zo goed als continue bewoningssporen werden aangetroffen uit het neolithicum tot in de middeleeuwen. Er werden een groot aantal gebouwplattegronden met belendende structuren zoals waterputten, afvalkuilen, greppels en grachten, etc. in kaart gebracht uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Daarnaast is een veelvoud aan crematiegraven uit de Romeinse periode onderzocht. Deze komen zowel geïsoleerd als geclusterd voor. Mogelijk werden ook kleinere grafmonumenten uit de metaaltijden aangesneden. Bij de verschillende onderzoekscampagnes werden ook lithische artefacten gerecupereerd waarvan enkele wijzen op aanwezigheid tijdens het mesolithicum. In de 19^e-eeuw werd een deel van het gebied aangewend als oefenterrein voor troepen die gekwartierd waren te Gent. Begin de 20^e eeuw werd uiteindelijk een vliegveld ingericht dat tijdens WO I werd aangewend door de Duitse bezetter. Tijdens WO II werd het vliegveld door de bezetter stevig uitgebreid. Bij een groot deel van de opgravingscampagnes werden dan ook relictten uit deze wereldbranden in kaart gebracht waaronder loopgraafsegmenten en schuttersputten. Naast deze terreinwaarnemingen zijn eveneens een groot aantal cartografische indicatoren gekend van laatmiddeleeuwse tot vroegmoderne hoeves met walgracht. De gekende waarden wijzen aldus op een doorlopende menselijke aanwezigheid sinds de steentijden tot op heden.

Concreet dient in de omgeving van het plangebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed in de omgeving van het plangebied. De verwachting bestaat uit zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. Vanwege de onregelmatige en lineaire vorm, de relatief beperkte oppervlakte en de vermoede mate van fragmentatie wordt de kans op kenniswinst bij verder onderzoek als zeer beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden rondom de gebouwen van MPI De Oase worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. Het terrein is gelegen in buitengebied, er is geen verwachting inzake een complexe verticale stratigrafie. Met betrekking tot artefactensites moet gewezen worden op de bouwactiviteiten die reeds hebben plaatsgevonden binnen de grenzen van het projectgebied. De kans dat ter hoogte van de geplande rioleringen, putten of bufferbekken nog in-situ bewaarde artefactensites aanwezig zijn wordt als bijzonder klein ingeschat. Met betrekking tot de verwachting inzake erfgoed bestaand uit bodemsporen moet gewezen worden op de lineaire vorm van de geplande ingrepen, het verspreide karakter ervan en de relatief beperkte oppervlakte van de individuele ingrepen. Indien sporen aanwezig zijn ter hoogte van de geplande werken zullen deze nooit in een onderlinge relatie bestudeerd kunnen worden waardoor een gedegen interpretatie zo goed als onmogelijk wordt. Daarnaast dient evenzeer rekening gehouden te worden met de bouwactiviteiten die reeds hebben plaatsgevonden binnen het projectgebied. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het terrein vlakdekkend is verstoord kan wel redelijkerwijs aangenomen worden dat het bodemarchief deels is gefragmenteerd. Indien alle beschikbare informatie in acht wordt genomen kan enkel geconcludeerd worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek in functie van de geplande ingrepen zeer klein is. Meer dan een zo goed als contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek niet verwacht worden.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant infrastructuurwerken rondom de gebouwen van MPI De Oase te Gent. Vanwege de lineaire vorm van de werken, het versnipperde karakter, de relatief beperkte oppervlakte en de vermoedelijke mate van verstoring wordt de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, als zeer beperkt ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

